

Av. Dr. Arzu ONGUR

**REKABET KURULU KARARLARININ
HUKUKİ NİTELİĞİ VE
YARGISAL DENETİMİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
SUNUŞ	IX
KISALTMALAR CETVELİ.....	XXI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM REKABET HUKUKUNUN KONUSU TEMEL KAVRAMLARI VE YASAKLAYICI DÜZENLEMELER

I. REKABET HUKUKUNUN GELİŞİMİ VE TEMEL KAVRAMLAR.5	
A. Rekabet Hukukunun Gelişimi.....	6
B. Rekabet Hukukunun Konusu ve Amaçları	12
C. Türkiye’de Rekabet Hukukunun Gelişimi.....	15
II. REKABETİN SAĞLANMASI VE KORUNMASINA YÖNELİK HUKUKİ DÜZENLEMELER	18
A. Genel Olarak	18
B. Rekabet Kurallarının Konusunu Oluşturan Kavramlara İlişkin Temel Açıklamalar	19
1. Teşebbüs Kavramı.....	19
2. Kamu İşletmelerinin Teşebbüs Niteliği Üzerine Değerlendirmeler	28
3. Kamu Teşebbüslerine Rekabet Kurallarının Uygulanması.....	34
C. RKHK’de Öngörülen Yasaklayıcı Düzenlemeler.....	36
1. Rekabete Aykırı Anlaşma, Karar ve Eylemler.....	36
a. Anlaşmalar	36

b. Uyumlu Eylemler	40
aa. Uyumlu Eylem Kavramı	40
bb. Uyumlu Eylem Karinesi.....	43
c. Kararlar.....	44
2. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması	49
a. İlgili Pazarın Belirlenmesi.....	50
b. Hâkim Durum.....	52
c. Kötüye Kullanım	53
3. Hakim Durum Oluşturan ya da Mevcut Hakim Durumu Güçlendiren Birleşme ve Devralmalar	55

İKİNCİ BÖLÜM

REKABET KURUMUNUN YAPISI VE KURULUN İDARİ İŞLEMLERİ

I. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR.....	59
A. Genel Olarak.....	59
B. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların İdari Teşkilattaki Yeri	63
C. Rekabet Kurumunun Durumuna İlişkin Açıklamalar	69
D. Rekabet Kurumu ile Diğer Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Arasında Yetki Çatışması Sorunu.....	71
II. REKABET KURUMUNUN KURULUŞU VE YAPISI	83
A. Rekabet Kurulu	84
B. Başkanlık.....	90
C. Hizmet Birimleri	92
1. Danışma Birimleri.....	93
2. Ana Hizmet Birimleri.....	94
3. İdari Hizmet Birimleri.....	95
III. İDARE HUKUKU KAPSAMINDA REKABET KURULUNUN İŞLEMLERİ.....	95

A. Düzenleyici İşlemler	95
1. Rekabet Kurulu Tarafından Çıkarılan Yönetmelikler	98
a. Cumhurbaşkanınca Yürürlüğe Konulan Rekabet Yönetmelikleri	99
b. Rekabet Kurulu Tarafından Yürürlüğe Konulan Yönetmelikler	103
2. Rekabet Kurulu Tarafından Çıkarılan Tebliğler	106
a. Grup Muafiyeti Tebliğleri	106
b. Birleşme ve Devralmalara İlişkin Tebliğler	108
c. Özelleştirme Yoluyla Devralmalara İlişkin Tebliğler	110
d. İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğler	114
e. 2021/2 Sayılı Teşebbüslerce Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ	114
f. 2021/3 Sayılı Rekabeti Kayda Değer Ölçüde Kısıtlamayan Anlaşma, Uyumlu Eylem Ve Teşebbüs Birliği Karar Ve Eylemlerine İlişkin Tebliğ (De Minimis Tebliği)	116
g. Rekabet Kuruluna Başvuru ve Soruşturma Usulüne İlişkin Tebliğler	119
h. Muhtelif Mahiyetteki Tebliğler	122
B. Rekabet Kurulunun İdari Kararları	122
1. Ara Kararlar	128
a. Bilgi İstemeye Yönelik Ara Kararlar	128
b. Yerinde İncelemeye Yönelik Ara Kararlar	136
aa. Yerinde İnceleme Faaliyetleri ve Usul	136
bb. Yerinde İncelemenin Engellenmesi ve Zorlaştırılması	140
cc. Yerinde İnceleme Yetkisine İlişkin Esasların Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu	142
c. Öneraştırma ve Soruşturma Açılmasına İlişkin Kararlar	148
d. Görüş Bildirme	151
2. İhtiyati Tedbir Kararları	158

a.	İhlalin Tespit Edilmesi Koşulu	160
b.	Ciddi ve Telafi Olunamayacak Zararların Ortaya Çıkma İhtimali.....	163
c.	Tedbir Kararının İçeriğinin Nihai Kararın Kapsamını Aşmaması.....	165
3.	Nihai Kararlar.....	169
a.	Önaraştırma veya Soruşturma Açılması Talebinin Reddi Kararı	171
b.	İhlale Son Verme Kararları	174
aa.	Rekabetin Korunması kapsamında Davranışsal Tedbir Kararları	178
bb.	Rekabetin Korunması Kapsamında Yapısal Tedbir Kararları	183
c.	Menfi Tespit Kararları	184
d.	Muafiyet Kararları	192
aa.	Muafiyet Kararlarının Tasnifi.....	197
bb.	Muafiyet Kararlarının Geri Alınması.....	200
C.	Rekabet Kurulu Tarafından Tesis Edilen İdari Para Cezaları	201
1.	Genel Olarak	201
2.	İdari Yaptırımlar.....	204
3.	İdari Para Cezalarının Hukuki Niteliği.....	206
4.	RKHK'de Rekabet Kurumuna Tanınan İdari Para Cezası Uygulama Yetkileri.....	207
5.	RKHK'de Tanımlanan İdari Para Cezası Türleri.....	208
a.	Usule İlişkin Para Cezaları.....	208
b.	Esasa İlişkin Para Cezaları	210
c.	Sürelili Para Cezaları	211
d.	Rekabet Kurulunun İdari Para Cezalarının Hesaplanması	212

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
REKABET KURULU KARARLARININ
YARGISAL DENETİMİ

I. İDARİ KARARLARIN YARGISAL DENETİMİ.....	217
A. Genel Olarak.....	217
B. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Faaliyetlerinin Yargısal Denetimi	222
C. Rekabet Kurulu Özelinde Yargısal Denetim.....	227
II. KURUL KARARLARINA KARŞI İPTAL DAVALARI	235
A. Genel Olarak.....	235
B. İptal Davasında Taraf Ehliyeti.....	239
a. Davacıya İlişkin Taraf Ehliyeti	239
b. Davalıya İlişkin Taraf Ehliyeti	246
C. İptal Davasında Süreler	247
D. Rekabet Kurulu Kararlarının Yargısal Denetiminde Yürütmenin Durdurulması Hususu.....	257
E. Yargısal Denetimin Özellikleri ve Sınırları.....	261
1. İdarenin Takdir Yetkisi ve Özellikleri.....	261
a. İdarenin Bağlı Yetkisi	262
b. İdarenin Takdir Yetkisi	264
2. Rekabet Kurulu Kararlarının Usul Yönünden Denetimi.....	267
a. Rekabet Kurulu Kararlarının Yetki Yönünden Denetimi	267
b. Rekabet Kurulu Kararlarının Şekil Yönünden Denetimi	271
aa. Usul Kuralları	271
bb. Gerekçe ve Hukuki Dayanak Gösterilmesi Zorunluluğu	274
cc. Başvuru Yolu ve Süresini Gösterme Zorunluluğu	275
3. Rekabet Kurulu Kararlarının Esas Yönünden Denetimi.....	279
a. Yargısal Denetimde İdari İşlemlerin Unsurlarının İncelenmesi Sırası.....	279

b. Rekabet Kurulu Kararlarının Sebep Unsuru Yönünden Denetimi	281
aa. Rekabet Hukuku Kapsamında İdari İşlemin Sebep Unsurunun Açıkça Belirlendiği Durumlar	282
bb. Rekabet Hukuku Kapsamında Sebep Unsurunun Belirsiz İfadeler ile Belirlendiği Durumlar.....	287
cc. Rekabet Hukuku Kapsamında Sebep Unsurunun Hiç Belirlenmediği Durumlar	288
dd. Sebep Unsurunda Sakatlık Halleri.....	289
aaa. Sebepin Doğru Tespit Edilememesi: Fiili Hata	289
bbb. Sebepin Hukuki Sınıflandırmasında Hata.....	291
c. Rekabet Kurulu Kararlarının Konu Unsuru Yönünden Denetimi	292
aa. Ölçülülük İlkesi Kapsamında İdari İşlemlerin Değerlendirilmesi.....	293
aaa. Elverişlilik İlkesi	296
bbb. Gereklilik ilkesi.....	296
ccc. Orantılılık İlkesi.....	298
bb. Eşitlik İlkesi	300
cc. Konu Unsurunda Sakatlık Halleri.....	303
aaa. İdari İşlemin Konusunun İmkansız Olması.....	303
bbb. İşlemin Konusunun Kanuna ya da Temel Hak ve Özgürlüklere Aykırı Olması	304
ccc. İdari İşlemin Sebep ve Konu Unsurları Arasında Kanunun Öngördüğü İlliyet Bağının Olmaması.....	305
ddd. Ölçsüzlük.....	306
d. Rekabet Kurulu Kararlarının Maksat Unsuru Yönünden Denetimi	308
III. REKABET HUKUKU KAPSAMINDA TAM YARGI DAVALARI	310
IV. İPTAL VE TAM YARGI DAVALARINDA KANUN YOLU	316
A. İstinaf Kanun Yolu.....	316
B. Temyiz Kanun Yolu.....	319

V. REKABET KURULU KARARLARININ YARGISAL DENETİMİ BAKIMINDAN İHTİSAS MAHKEMESİ GÖREVLENDİRİLMESİ GEREKLİLİĞİ.....	321
A. İdari Yargı Bünyesinde Rekabet İhtisas Mahkemeleri Kurulması.....	321
B. Adli Yargı Bünyesinde İhtisas Mahkemesi Olarak Rekabet Mahkemeleri Kurulması.....	326
C. RKHK Kapsamında Adli Yargı Nezdinde Çözümlemesi Öngörülen Uyuşmazlıklar.....	328
D. Rekabet Hukukunun Güncel Siyaset ile İlişkisi.....	333
SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER.....	337
KAYNAKLAR.....	343